

SZAKVÉLEMÉNY

Pintér Dia (Budapest, 1989) 12, azaz tizenkettő műalkotásának értébecsléséhez az MNB-Ingatlan Kft. (székhely: 1054. Budapest, Szabadság tér 9.) számára.

Ez a dokumentum 11 számozott oldalból áll.

I. A kollekcióban szereplő alkotó helye és jelentősége a kortárs képzőművészeti szcénában, valamint a felajánlott alkotások jellege és állapota

Az MNB-Ingatlan Kft. (Székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.) számára a Horizont Galéria (Székhely: 1066 Budapest, Zichy Jenő u. 32.) által felajánlott kollekció Pintér Dia (Budapest, 1989) 12, azaz tizenkettő alkotásából áll. Pintér a mai magyar képzőművészeti szcéná fiatal, de már biztos referenciákkal rendelkező figurája. A művész 2013-ban végezte el a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakát, miközben – Erasmus-ösztöndíjjal – egy évet a müncheni Képzőművészeti Akadémián tanult. A 2010-es évek elejétől több jelentős hazai csoportos tárlaton szerepelt és két önálló kiállítással is bemutatkozott idehaza az elmúlt néhány esztendőben. Jelenleg a Horizont Galéria képviseli a művészt.

Az új hírközlési és kommunikációs médiumok közegében a valós-fizikai referenciákat egyre inkább kiiktató képalkotási technológiák, valamint az azokat elvesztő digitális képek nemcsak a tömegtájékoztatásban eredményeznek radikálisan új helyzetet. A digitális kép új viszonyrendszert teremt a képzőművészet világában is. Az ábrázolt téma és az ábrázolás közötti referenciális viszonyok fizikai kereteinek fokozatos felfeslésével a kép mindinkább eltávolodik a digitális korig többé-kevésbé jellemző, konszenzuális befogadásesztétikáktól. A mai képalkotási stratégiákra inkább a külvilág egészétől finom távolságot tartó, az érzékelés, a jelentéstulajdonítás és a kép önmeghatározottságának belső törvényeire koncentrálnó vizuális logika vált jellemzővé. Ezek az új törekvések elsősorban az asszemblázs, a kollázs és a montázs különféle lehetőségeinek nyitott teret a mai fiatal generációk művészetében.

Ilyen karakterű, az úgynevezett „festészet utáni festészet”¹ tehetséges képviselője **Pintér Dia** is. A művész különböző anyagkísérletekbe foglalt, kollázs jellegű képeket készít. 2013 óta alkotásainak egyik fő alapanyaga és szereplője a szerpentin-papírszalag, amellyel aszketikus elszántsággal építi figurálisba hajló képeit. Pintér alkotásmódját az analízis, a képfelbontás majd az összerakás hármas mozzanata jellemzi. Az aprólékos, rengeteg odafigyelést igénylő munkamódszerével a valóságtól eltérő időélmény megteremtése a célja. Emlékek, képtöredékek, térdarabok jelennek meg ezeken a festményeken, közvetlenül nem leképezhető vagy inkább direkt módon nem dekódolható formában. A Pintér általa megjelenített fiktív, lebegő figurák, amorf formák, állatok és szerpentszalag teremtmények, bizonyos tekintetben annak a definíciónak a szétírását reprezentálják, mely szerint az objektív képalkotás, azaz az a társas viselkedési normák által szabályozott érzékelés, a társadalmi elvárásoknak megfelelni vágyó látás az önfegyellemmel rendelkező racionális lény sajátja.

A 12, azaz tizenkettő műből álló kollekció darabjai Pintér legfrissebb alkotásai közé tartoznak. A munkák a 2010-es évek második felében születtek és a művész Horizont Galériában rendezett, „Az elemzés szempontjából”, illetve a „Mindent el kell kezdeni valahol” című, 2019-es és 2020-as kiállításokon szerepeltek. A művek létrehozatala során az alkotót kifejezetten az a gondolat foglalkoztatta, hogy hol húzható meg a határ az egyéni és a kollektív értelmezés között. Képein az önismeretben gyökerező identitás és a kollektív emlékezetben élő képi világok közötti kapcsolódási pontok felmutatására törekszik. Célja annak tudatosítása, hogy az érzékelés személyes és társadalmi vetületeivel egyszerre kell megküzdenie a nézőnek. Műveinek jelentőségét pedig az felismerés adja, hogy az érzékelés valójában a megszokott és elvárt tapasztalatoktól való eltérés által válik definiálhatóvá.

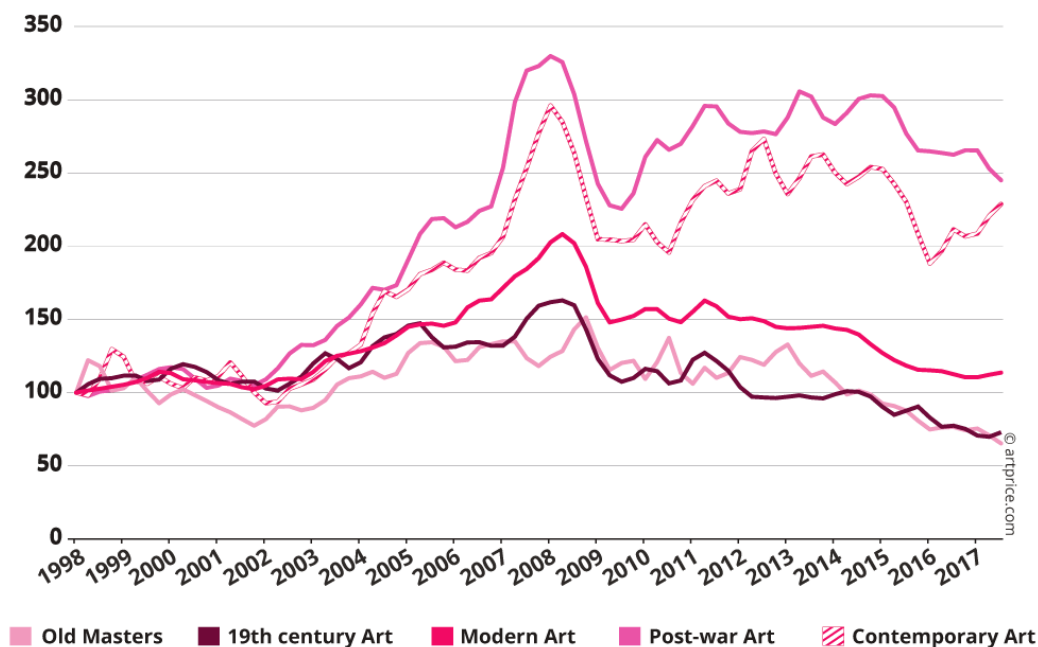
---

¹ Fehér Dávid: Festészet utáni festészet. *Új Művészet*, 2017. 3. 6-12.

A fent körülírt és a 1. mellékletben reprodukált alkotás minden kétséget kizárólag Pintér Dia (Budapest, 1989) képzőművész eredeti, sajátkezű műve. A 12, azaz tizenkét munka (1. melléklet) kifogástalan állapotú, melyek sem a művész, sem más restaurátor beavatkozását nem igénylik. Csúpn két alkotás üvegezett keretezését szükséges az átadás-átvétel előtt elvégezni. (Az egyes darabok pontos állapotleírását lásd az 1. mellékletben.) Az alkotások a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 71. § 2. bekezdése a.) pontja szerinti védettség, valamint c.) és d.) pontja szerinti lopott és csempészett kulturális javakról vezetett nyilvántartásokban nem szerepelnek. (lásd 3. melléklet)

II. A piaci környezet

2002-ig az 1945 utáni európai és tengeren túli művészet műkereskedelmi helyzete közel azonos volt a régi mesterek, a 19. századi és a klasszikus modern művészet megítélésével. Ekkor indult be az a folyamat, mely a II. világháború és a kortárs művészet felértékelődését hozta. Az elmúlt évek elemzéseit látva ma már biztosan kijelenthető, hogy ez a tendencia nem tekinthető piaci manipulációnak, sem egyszerű „divathullámnak”. **A befektetési célú vásárlások terén az elmúlt 15 év nyilvános eredményei az úgynevezett post-war és kortárs művészet hegemoniáját mutatják. Az Artpice.com által készített, a 2017-es első félév trendmozgásait bemutató elemzése szerint ez a szegmens nagyjából háromszoros értéknövekedést mutat a 19. és 20. századi klasszikus modern alkotásokkal szemben.**

Forrás: Artprice.com

Bár a tavalyi évben némi visszaesést mutatott a globális műtárgypiac forgalma, a II. világháború utáni időszak továbbra is tartja korábbi népszerűségét. Amennyiben a piaci részesedés szempontjából

nézzük a folyamatot, az összforgalom 52%-át tette ki a II. világháború utáni művészet, melyet 23%-kal követ a modern (főként 19. századi végi és a 20. század első felének alkotásai), míg a régi mesterek forgalma összesen 13%-ot tett ki a 2016-os évben.² Ráadásul, míg az antik és a modern művészeti piacon árcsökkenés volt tapasztalható, addig a kortárs művészeti szegmensben mintegy 4%-kal emelkedtek az árak.³

A 1945 utáni művészet népszerűsége több okra vezethető vissza. A műkincspiac befektetési célú vásárlásai szempontjából ez az időszak befolyásolható a legnagyobb mértékben, hisz itt még korántsem beszélhetünk kanonizált életművekről, iskolákról, tendenciákról és korszakokról, mint mondjuk a klasszikus modern, vagy éppen a 19. századi művészet esetében. E tekintetben a II. világháború utáni és kortárs művészet megítélése még formálható, alakítható, mely a piaci eredményekre is képes nagyobb „hatást” gyakorolni. Ez a napjaink művészetét jellemző sajátosság ugyanakkor kockázatokat is rejt magában, hisz egy életmű árfekvésének szinten tartása, növelése sokban függ az adott alkotó szereplésének gyakoriságán, nívós szakmai rendezvényeken – egyéni és csoportos kiállításokon, vásárokon – történő részvételein.

A 1945 utáni művészet népszerűségének azonban van egy másik oka is. Az elmúlt néhány évtizedben a vizuális kultúrát alapvetően befolyásoló folyamatok játszódtak le a nyugati társadalomban. A változások szociális és társadalmi vetületei a művészeti érték nivellálódására is erőteljes hatást gyakoroltak. Ennek következtében a 19. valamint a 20. század első felének kulturális és társadalmi erőterébe született alkotások, életművek mai megítélése is rengeteget változott. Ez nemcsak a nyugati-európai, vagy tengeren túli országokban, hanem – igaz 10-15 éves késéssel – de már hazánkban is jól megfigyelhető. Ezt a folyamatot a hazai aukciós eredmények is igazolják. Az olyan iskolák és irányzatok, mint a naturalizmus, a szecesszió, vagy éppen Grasham-kör, Czóbel Béla, Rippl-Rónai József finomabb hangoltságú, kontemplatív szemléletű művészete a gyűjtők fiatal generációja számára avítottá váltak. Helyettük az avantgárd erőteljesebb hangoltságú, a hagyományos művészeti műfajokat átértelmező életművek, alkotások ázsíója és értéke nőtt szembetűnő módon.

A fenti folyamatoknak köszönhetően a hazai kortárs piac erőteljes fellendülésnek indult az elmúlt néhány évben. A 2000-es évek elején még alig méltatott II. világháború utáni progresszív irányzatok népszerűsége mára jelentősen megugrott. A másodlagos piaci szereplők árverésein egyre nagyobb volumenben és egyre dinamikusabb értékelmelkedéssel jelenik meg ez a kínálati szegmens. **A hazai aukciós piacon az IPARTERV generáció népszerűsége a legszembetűnőbb, de az árverezőházak kínálatában évről-évre folyamatosan bővül a főként 1980 és 1990 közé datálható tételek száma is.** A 2019-es évben jelentős életműrekordok is születtek: a Virág Judit Galéria 2019 novemberi kortárs árverésén Nádler István *Kapcsolat* című 1971-es műve 35 millió forintért kelt el, míg Lakner László *Metamorfózis – egyszer, aztán, később / Várakozók (Példázat), 1964-1967* című alkotása 42 millió forintos áron talált új gazdára.

---

² Dr. Clare McAndrew: *The Art Market 2017*. Basel, UBS–Art Basel, 2017. Magyarul ismerteti: portfolio.hu <http://www.portfolio.hu/befektetes/mutargy/a-vilag-mutargypiac-a-2016-ban.247539.html>

³ TEFAF 2017 *Global Art Market Report*. Szerk.: Prof. Dr. Rachel A. J. Pownall, Maastricht, TEFAF, 2017. <http://1uyxqn3lzdsa2tytzj1asxmmmpt.wpengine.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/2017/03/TEFAF-Art-Market-Report-20173.pdf> Magyarul ismerteti: portfolio.hu <http://www.portfolio.hu/befektetes/mutargy/mutargypiaci-trendek-erosodoben-a-muveszeti-vasarok-es-a-kortars-szegmens.246016.html>

Az IPARTERV generáció felértékelődése mellett napjaink művészete iránt is megnövekedett az érdeklődés. A kortárs szcénán belül elsősorban azok a törekvések kapnak nagyobb figyelmet, melyek szorosabb kapcsolatban állnak a hazai progresszív tradícióval. Ilyen a neoavantgárd szemléletével párhuzamba állítható mediális, műfajkritikus festészeti programjával Pintér Dia is. A művészt képviselő Horizont Galéria tudatos piacépítő tevékenysége nyomán, művei már több rangos csoportos kiállításon szerepeltek, valamint alkotásai több jelentős hazai és külföldi magángyűjteményekbe – így például a Imago Mundi – Luciano Benetton Collections-ba és az Amadeus Art Foundation-ba – is bekerültek, amely a jövőben pozitív irányba befolyásolhatja Pintér árszínvonalát.

III. A kollekcióba tartozó művek együttes értéke

Az MNB-Ingatlan Kft. (székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.) számára, a Horizont Galéria (Székhely: 1066 Budapest, Zichy Jenő u. 32.) által felajánlott 12, azaz tizenkettő Pintér Dia (Budapest, 1989) alkotás értébecsléséhez az egyes darabok állapotán, témáján és méretén túl, az I. valamint a II. pontban körülírt kánonra, műtárgycsoportokra, piaci környezetre és gyűjteményi sajátosságokra vonatkozó megállapítások mellett, kettő alapvető szempontot kell figyelembe venni:

1. **Pintér Dia alkotásai a galériás árképzésnek köszönhetően kötött értéksávban mozognak,** másodlagos piaci eredményekkel – néhány jótékonysági árverésen történő részvételtől eltekintve – a művész nem rendelkezik. Esetében az érték meghatározáshoz a Horizont Galéria árlistái nyújthatnak támpontot. A képviselő galéria árpolitikájára ma a nyugati árszínvonalhoz történő felzárkóztatás a jellemző, mivel a magyar képzőművészet iránti egyre élénkebb nemzetközi érdeklődésnek köszönhetően jó százalékkal képes értékesíteni külföldi vásárokon az általa képviselt művészek munkáit.
2. **A nemzetközi műkereskedelemben is képviselt nevek esetében figyelembe kell venni a forint napjainkban tapasztalható gyenge árfolyamát.** Az hosszú időszakon keresztül a 300 és 330 forint között mozgó euró jelentősen elszakadt ettől az értéksávtól az elmúlt néhány hétben. Jelenleg a 360-370 forint közötti zónában mozog.

Az MNB-Ingatlan Kft. (Székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.) számára, a Horizont Galéria (Székhely: 1066 Budapest, Zichy Jenő u. 32.) által felajánlott 12, azaz tizenkettő alkotás (lásd: 1. melléklet) minden kétséget kizárólag Pintér Dia (Budapest, 1989) saját kezű, eredeti alkotása, melyek értékét az I., a II., illetve a III. pontban körülírt szempontok alapján, az 1. melléklet műleírásaiban meghatározott tartományokban, együttesen pedig a 8 900 000 Ft, azaz nyolcmilliókilencszázezer forint és a 10 100 000 Ft, azaz tízmillióegyszázezer forint közötti értéksávban állapítom meg. Ez a becsült forgalmi érték nem tartalmazza az alkotások adás-vételi tranzakciója során felmerülő adó, díj és járulék terheket, valamint szállítási, biztosítási, állagmegóvási, elhelyezési költségeket.

Budapest, 2021. március 30.

Kaszás Gábor
művészettörténész
művészettörténész
igazságügyi szakértő

1. Melléklet: Az MNB-Ingatlan Kft. (Székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.) számára a Horizont Galéria (Székhely: 1066 Budapest, Zichy Jenő u. 32.) által felajánlott Pintér Dia (Budapest, 1989) tizenkét alkotása:

1. Pintér Dia: Watcher/Figyelő, 2019. papír serpentin, filctoll, akril-spray, vászon, 200x150cm

Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia Wachser 2019

állapot: ép

értéke: 850 000 - 950 000 Ft

2. Pintér Dia: No rush/Semmi sietség, 2018-2019. papír serpentin, filctoll, vászon, 200x150cm

Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia 2018 No rush

állapot: ép

értéke: 850 000 - 950 000 Ft

3. Pintér Dia: Blue Energy/Kék energia, 2019. papír szerpentin, akril-spray, vászon, 200x150cm
 Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia Blue energy 2019
 állapot: ép
 értéke: 850 000 - 950 000 Ft

4. Pintér Dia: Deaf Stone/Süket kő, 2019. papír szerpentin, akril-spray, vászon, 200x150cm
 Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia Deaf stone 2019
 állapot: ép
 értéke: 850 000 - 950 000 Ft

5. Pintér Dia: Storm/Vihar, 2019. papír szerpentin, akril-spray, vászon, 200x150cm

Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia Storm 2019

állapot: ép

értéke: 850 000 - 950 000 Ft

6. Pintér Dia: Entering Into A Clear Area/Belépés egy tiszta területre, 2019. papír szerpentin, akril-spray, filctoll, golyóstoll, vászon, 200x150cm

Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia "Entering into a clear area" 2019

állapot: ép

értéke: 850 000 - 950 000 Ft

7. Pintér Dia: Illusions/Illúziók, 2018. papír szerpentin, olaj, vászon, 60x50cm

Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia Illusions 2018

állapot: ép

értéke: 250 000 - 350 000 Ft

8. Pintér Dia: Change/Változás, 2019. papír szerpentin, akril-spray, vászon, 150x110cm

Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia Change 2019

állapot: ép, a mű jobb alsó sarkán a vászon hullámosodott

értéke: 650 000 - 750 000 Ft

9. Pintér Dia: The fool is the blue/A bolond a kék, 2017-2018. papír szerpentin, filctoll, vászon, 200x150cm

Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia The fool is the blue 2017-2018

állapot: ép

értéke: 850 000 - 950 000 Ft

10. Pintér Dia: Holy Swap and The Treasure/A szent csere és a kincs, 2020. papír szerpentin, vászon, 150x115cm

Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia "Holy swap and the treasure" 2020

állapot: ép

értéke: 650 000 - 750 000 Ft

11. Pintér Dia: Mi az, ami menthető? 2020. papírszerpentin, papír, 190x145cm

Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia "Mi az ami menthető?" 2020

állapot: ép, keretezést igényel

értéke: 700 000 - 800 000 Ft

12. Pintér Dia: Vertigo / Örvény, 2020. szén, akril spray, színes papírlap, papír, 210x150cm

Jelezve a hátoldalon: Pintér Dia "Örvény" 2020

állapot: ép, keretezést igényel

értéke: 700 000 - 800 000 Ft